

TYGODNIK URZĘDOWY

BEZPŁATNIE.

Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

C. K. NAMIESTNICTWA—CENTRALI KRAJOWEJ
DLA GOSPODARCZEJ ODBUDOWY GALICJI.

BEZPŁATNIE.

Drukowane jako rękopis.

Nr. 2.

W Krakowie dnia 21. grudnia 1916.

Rocznik I.

Rozporządzenia.

L. 3665/I.

Kraków, dnia 16 grudnia 1916.

Wypłata czynszów za
mieszkania dla rodzin
bezdolnych.

OKÓLNIA.

Do wszystkich panów c. k. Starostów i wszystkich panów Kierowników Ekspozytur budowlanych.

Mimo kilkakrotnych poleceń, aby rodzinom bezdomnym zabezpieczyć o ile możności jak najlepsze pomieszczenie przez wynajęcie nadających się po temu ubikacji a czynsz za wynajęcie regularnie wypłacać, dochodzą Namiestnictwa zale. że czynsze te nie wszędzie dotąd wypłacono.

C. k. Namiestnictwo przypomina zatem tużniejszy reskrypt z dnia 8 października 1916, L. 1267/I. którym polecono, aby Ekspozytury budowlane przedkładały wykazy zajętych dla bezdomnych pomieszczeń c. k. Starostwom a te wysokość czynszów ustaliły i czynsze wypłaciły i poleca Panu, aby do końca b. m. doniósł, czy czynsze za umieszczenie bezdomnych za cały rok 1916, już dotąd wyasygnowano, względnie jeżeli się to nie stało, co jest tego powodem. Donosząc o wypłacie czynszów zechcą Panowie Starostwie przedłożyć wykaz sumaryczny uwidoczniający:

1). ilość gmin, w których bezdomnych rozmieszczono za czynszem, 2). a) ilość rodzin,

b) ilość osób bezdomnych w każdej gminie za czynszem umieszczonych, 3). wysokość czynszu najmu przeciętnie dla rodziny rocznie, 4). ogólną sumę czynszu miesięcznie.

L. 5921/II.

Kraków, dnia 2. grudnia 1916.

Statystyka obszaru
użytego pod zasiewy
jesienne.

OKÓLNIA.

Do wszystkich c. k. Starostw.

Celem uświadomienia sobie, jaki obszar użyty został w poszczególnych okolicach kraju pod zasiewy jesienne — wzywa się c. k. Starostwo, by w terminie nie przekraczającym 20 grudnia b. r. przysłało tutaj wypełniony załączony kwestyionaryusz.

O ile mniejsza własność w powiecie normalnie gruntu obsiada — co p. komisarze rolniczy z objazdów swoich osądzić powinni — rozsyłanie kwestyionaryusza do tych gmin byłoby zbyt ciężkie — a wystarczy użyć cyfry z przeszłorocznej statystyki. — Rozesłanie więc kwestyionaryusza ograniczyłoby się:

1) do gmin, które z powodu zniszczenia wojennego w roku zeszłym nie były normalnie obsiane,

2) do okolic bliżej linii bojowej leżących, z kąd dochodzą wiadomości, że mniejsze niż w roku zeszłym przestrzenie oziminy obsiane zostały,

3) do obszarów dworskich. Centrali nie są potrzebne wykazy poszczególnych gmin czy obszarów dworskich, tylko wypełniony załączony arkusz powiatowy.

legającego zajęcia, zatem z wyłączeniem ilości, ustalonych na podstawie uchwał komisji żniwnych, które pozostawione być mają producentom do siewu.

Rzeczony wykaz, ewentualnie negatywną relację, należy przedłożyć w nieprzekraczalnym terminie do końca b. m., podając równocześnie obecną cenę łubinu za 100 kg. loco stacya kolejowa, oraz tę samą cenę w czasach normalnych.

Unormowanie wykupna łubinu nastąpi w najbliższym czasie.

RESKRYPT

c. k. galicyjskiej krajowej dyrekcji skarbu.

L. 100.585/16.

Biała, dnia 23 listopada 1916.

Podatek dochodowy od
poborów komisarzy
rolniczych.

Do c. k. Namiestnictwa

(Centrala krajowa dla gospodarczej odbudowy Galicji)

w Krakowie.

Na odezwę z d. 10 listopada 1916, L. 3580/II oznajmia krajowa dyrekcja skarbu, że wypłacone w myśl instrukcji służbowej wynagrodzenie komisarzy rolniczych podlega zasadniczo podatkowi dochodowemu jako dochód z poborów służbowych w myśl par. 167, ustęp 1, ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych.

Jeżeli wynagrodzenie takie, na jeden rok stosunkowo obliczone, przekracza kwotę 1600 K., obowiązany jest odnośny organ likwidujący w myśl postanowień § 234 ustęp 4. leg. cit. i § 23 przepisu manipulacyjnego z 3 listopada 1899 Nr. 209 Dz. p. p. w brzmieniu trzeciego dodatku z 10 czerwca 1906 Nr. 167 Dz. u. p. potrącić prowizorycznie aż do nadejścia pierwszego uwiadomienia ze strony właściwej władzy podatkowej I. instancyi przypadający od tego wynagrodzenia podatek dochodowy.

Potrącenie ma nastąpić w tych samych terminach i w tych samych stosunkowych ratach, w których następuje wypłata w mowie będącego wynagrodzenia.

Wraz z podatkiem dochodowym potrącić należy ewentualnie także dodatek wojenny w myśl postanowień artykułu I, § 1, 1. 5 i art. I, § 3, ustęp 3 drugie zdanie Cesarskiego rozporządzenia z 28 sierpnia 1916, Nr. 280 Dz. u. p., o ile chodzi o wynagrodzenie przekraczające rocznie kwotę 3000 K. i o rok 1916 oraz o lata następne.

Rzeczą będzie również organu likwidującego zawiadomić o tem natychmiast właściwą ze względu na miejsce zamieszkania perypienta władzę podatkową I. instancyi zapowiadając wykazy zmian (§§ 33 do 35 przep. manip.)

Władza podatkowa I. instancyi względnie właściwa komisja szacunkowa wymierzy definitywnie w swoim czasie w myśl obowiązujących w tej mierze przepisów przypadający od przedmiotowego wynagrodzenia podatek dochodowy wraz z ewentualnym dodatkiem wojennym i zawiadomi o tem w przepisany sposób odnośny organ likwidujący. Dopiero przy sposobności tego wymiaru ustali właściwa władza wymiarowa przy interwencji odnośnego cenzyty, ile z przedmiotowego wynagrodzenia wypada na wolne od podatku dochodowego wydatki z wykonywaniem służby połączone n. p. na koszt objazdów (§ 168, ustęp 2 ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych, artykuł 25, l. 1, ustęp 2 przep. wyk. do IV. działu leg. cit. i § 15, ustęp 1, przep. manip.) i wydatki te potrącić od podległego podatkowi dochodowemu wynagrodzenia.

Odpis niniejszej odezwy przesyła się równocześnie c. k. Namiestnictwu w Białej z prośbą o zawiadomienie o treści jej Departamentu rachunkowego.

Nadto udziela się odpis odezwy wszystkim władzom podatkowym I. instancyi oraz wszystkim urzędom podatkowym w kraju.

Bugno m. p.

L. 6296/II.

Kraków, dnia 10 grudnia 1916.

OKÓLNIA.

Wszystkim Panom c. k. Starostom

udziela się wiadomości i poinformowania interesowanych.

Za c. k. Namiestnika:
Noel w. r.

Pomoc rządowa

przy odbudowie folwarków średniej i wielkiej własności ziemskiej.

W sprawie udzielenia pomocy rządowej potrzebnej do uruchomienia gospodarstwa tabularnej własności ziemskiej, przez odbudowę niezbędnych budynków gospodarskich, wydało c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych d. 7 kwietnia 1916 L. 14.842 rozporządzenie następującej treści:

14.842.

Wiedeń, 7 kwietnia 1916.

Galicya, Akcja zapomogowa dla właścicieli wielkiej własności ziemskiej celem budowy prowizorycznych budynków mieszkalnych i gospodarskich.

do L. 7921/Z. A. O. z 15 Marca 1916.

Do

c. k. Namiestnictwa
w Galicji.

„W porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa oznajmia się c. k. Namiestnictwu, że w interesie jak najszybszej odbudowy rolnictwa z zadowoleniem jedynie można powitać to, że c. k. Namiestnictwo wspiera wedle możliwości stojącymi mu do dyspozycji środkami technicznymi tych właścicieli wielkiej własności ziemskiej, którzy nie są w stanie odbudować własnymi siłami niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa budynków, przyczem w wypadkach wyjątkowych, o ile zachodzą warunki, zgodne z przepisami, normującymi akcyę ratunkową i akcyę odbudowy, może być udzielana naturalnie jedynie w granicach najniezbędniejszej potrzeby — takie i pewna niezbędnie potrzebna pomoc materyalna.

W szczególności nie będzie się czynić żadnych przeszkód akcyi, mającej na celu popieranie odbudowy niezbędnych dla wielkiej własności budynków, przez oddawanie stojących do dyspozycji władzom politycznym zapasów materyałów budowlanych po cenach własnych lub ewentualnie, jeżeli zachodzą szczególne warunki, oddawanie ich po zniżonych cenach“.

Rozporządzenie to podało c. k. Namiestnictwo okólnikiem z d. 15 kwietnia 1916 L. 11160/Z. A. O. do wiadomości wszystkim powiatowym władzom politycznym z poleceniem, aby w każdym wypadku, przed udzieleniem pomocy tabularnej własności ziemskiej, odnosiły się do c. k. Namiestnictwa o decyzję.

Po ukonstytuowaniu się i objęciu agend odbudowy przez c. k. Namiestnictwo, Centralę dla gospodarczej odbudowy Galicji w Krakowie, podjęto w tej sprawie akcyę na szerszą skalę. Zwrócono się do wszystkich c. k. Starostw okólnikiem z d. 1 lipca 1916 L. 1716 z poleceniem sporządzenia wykazów zniszczonych i uszkodzonych budynków folwarcznych, wedle dołączonych kwestyionaryuszów co do tych tabularnych własności, które bezwarunkowo potrzebują pomocy rządowej celem uruchomienia swego gospodarstwa, a przedewszystkiem dla umożliwienia przechowania zebrać się mających plonów.

Kwestyionaryusz ten przedstawia się następująco:

Powiat: . . . . .

Zestawienie obsiewów jesiennych w powiecie

Jesień 1916					Jesień 1915				Przeciętnie przed wojną			
	Żyła	Pszonicy	Jęczmień ozimowy	Rzepak	Żyła	Pszonicy	Jęczmień ozimowy	Rzepak	Żyła	Pszonicy	Jęczmień ozimowy	Rzepak
M o r g ó w												
Mniejsza własność												
Większa własność												
Razem												

L. 6444/II.

Kraków dnia 18 grudnia 1916.

Zajęcie wszystkich za-
pasów łubinu z tego-
rocznego zbioru.

OKÓLNIA

do wszystkich c. k. Starostw i c. k. Komend rejonowych.

Na podstawie upoważnienia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych — Urzędu wyżywienia ludności z 9 grudnia 1916, L. 3482/I. E., zajmuje c. k. Ministerstwo — Centrala krajowa dla gospodarczej odbudowy Galicji po myśli §§. 4 — 7 rozp. ces. z 21 sierpnia 1916, Dz. p. p. Nr. 261, celem zaopatrzenia kraju w nasienie zielonych nawozów wszystkie zapasy łubinu z tegorocznego zbioru w Galicji. Zajęcie ma ten skutek, że łubinu nie wolno

przerabiać, użyć, oddać na karmę lub sprzedać, o ile tem rozporządzeniem lub innymi przepisami nie zostaną wydane inne zarządzenia.

Mimo zajęcia wolno przedsiębiorcom gospodarstw rolnych użyć łubinu, potrzebnego do produkcji nawozu zielonego we własnym gospodarstwie w ilości, którą oznaczy władza.

Wynagrodzenie za zajęty produkt, o ile dobrowolna uгода nie dojdzie do skutku, ustanowić ma w myśl §. 6. powołanego rozp. ces. sąd powiatowy w postępowaniu niespornem.

Równocześnie zarządza się na zasadzie §. 1. rzeczzonego rozp. spis zapasów łubinu.

Przeprowadzeniem spisu zajęć się mają Komendy rejonowe w porozumieniu ze Starostwami, w powiatach zaś, gdzie Komendy rejonowe nie istnieją, c. k. Starostwa.

Obmyślenie stwierdzenia zapasów pozostawie się uznaniu Komend rejonowych i Starostw. Namiestnictwu należy przedłożyć jedynie sumaryczny wykaz powiatowy łubinu, pod-

Miejscowość: . . . . .
Właściciel: . . . . .
Obszar: (gruntów rolnych i łąk w przybliżeniu) . . . . .

KWESTYONARIUSZ

w sprawie udzielenia pomocy rządowej potrzebnej do uruchomienia gospodarstwa tabularnej własności ziemskiej.

1. Ilość budynków gospodarczych **zupełnie zniszczonych.**
2. Ilość budynków gospodarczych **częściowo uszkodzonych lub pozostałych w stanie używalnym:**
3. Ilość budynków gospodarczych **niezbędnie potrzebnych** do prowadzenia gospodarstwa (przy podaniu rodzaju i ich wymiarów w przybliżeniu):
4. Koszt wystawienia niezbędnie potrzebnych budynków ad 3.
5. Wnioski co do wysokości udzielić się mającej pomocy rządowej przy podaniu, w jaki sposób pomoc ta udzieloną być może:
6. Czy powyższy obszar dworski otrzymał już od Starostwa jaką pomoc przy budowie budynków, względnie jaką i jakiej wartości.

W miarę nadsyłania przez c. k. Starostwa wypełnionych kwestyonyaryuszy c. k. Namiestnictwo, C. kr. d. g. o. G., otwierało im odpowiednie kredyty na udzielenie doraźnej pomocy, przede wszystkim w materiałach budowlanych, lub na ich zakupno, jak również w gotówce przy zastosowaniu jednak ścisłej kontroli co do należytego jej użycia.

Akcyę tą prowadzono początkowo przez c. k. Starostwa przy współudziale Ekspozyturbudowlanych, aby uzyskać możność szybszego jej przeprowadzenia, gdyż dopiero w miesiącu sierpniu powołane do życia Ekspozytury budowlane, przeciążone pracą przy objęciu całej akcyi pomieszczenia bezdomnych i zebraniu dat statystycznych przy nader nielicznym personalu nie mogłyby temu nawałowi pracy podołać.

Obecnie jednak przenosi się ta akcyę na Ekspozytury budowlane, które po zaznajomieniu się ze stosunkami lokalnymi obejmują wszystkie agendy odbudowy. Do końca listopada b. r. wyasygnowało c. k. Namiestnictwo, C. o. G. tytułem bezzwrotnych subwencji kwotę 1,407.200 koron, tytułem zaś subwencji zwrotnych z przyznanych lecz dotychczas niewypłaconych pożyczek wojennego Zakładu kredytowego kwotę 55.000 koron, razem więc 1,462.200 koron. Subwencjami temi obdzielonych zostało 292 obszarów dworskich, średnio więc na każdy obszar dworski wypada kwota 5.000 koron. W ten sposób udzielono wszystkim najbardziej potrzebującym pomocy, która

przynajmniej w małej części poparło doraźnie ich dążenia do naprawy i częściowej odbudowy najniezbędniejszych budynków.

Obecnie weszło c. k. Namiestnictwo, C. kr. d. o. G., w kontakt z wojennym Zakładem kredytowym, który w każdym wypadku udziela informacyi, czy petentowi przyznano tam pożyczkę na odbudowę i jaką kwotę z niej wypłacono. Celem tego jest unormowanie postępowania przy odbudowie zniszczonych budynków na obszarach dworskich w myśl życzenia Rządu centralnego, aby tabularna własność ziemska odbudowywała się w zasadzie przy pomocy pożyczek wojennego Zakładu kredytowego, a tylko w wyjątkowych wypadkach korzystała z subwencji rządowych. Tam więc, gdzie ze względów hipotecznych zrealizowanie pożyczki z wojennego Zakładu kredytowego jest niemożliwym i tam, gdzie pożyczka w całości wypłacona wskutek wzrostu cen materiałów i robocizny okazała się na odbudowę niezbędnych budynków niewystarczającą, przychodzi c. k. Namiestnictwo C. o. G., w pewnej mierze z pomocą.

Sprawa dalszych wypłat z już przyznanych pożyczek inwestycyjnych w części Galicyi, leżącej na wschód od linii Sanu, została unormowana następującym okólnikiem gal. wojennego Zakładu kredytowego:

L. 36982/16.

Kraków, dnia 21 września 1916.

Do Świetnego c. k. Starostwa w .. . . .

Reskryptem c. k. Ministerstwa Skarbu L. 65604 z 14/9 1916 uwiadomiony został Galicyjski Wojenny Zakład Kredytowy, że w sprawie dalszych wypłat z już przyznanych pożyczek inwestycyjnych należy się trzymać następujących zasad:

I. W części Galicyi, leżącej na wschód od linii Sanu — łącznie z powiatami zajętemi od czasu ostatniej ofensywy przez nieprzyjaciela, mogą być na podstawie już przyznanego kredytu zwrócone wydatki za wykonane już i urzędownie skonstatowane inwestycje.

II. W 14-tu powiatach zagrożonych (Bohoderzany, Brody, Brzeżany, Dolina, Kałusz, Kamionka Strumiłowa, Nadwórna, Podhajce, Radziechów, Rohatyn, Sokal, Stanisławów, Zborów i Złoczów) mogą być wykonane wypłaty w ramach już uzyskanego kredytu jak pod I, oraz mogą być wypłacone także dalsze kredyty, które są konieczne do umożliwienia sprzętu będącej jeszcze na gruncie krescencyi, zasiewów ozimych i na dokończenie tych budynków, które są niezbędne do przechowania zbiorów.

Tyczy się to przede wszystkim ewentualgów, bron, kartoflerek i młocarni, oraz na do niego dokupna koni i wołów roboczych, pukończenie budowy stodół i spichlerzów.

III. W reszcie powiatów, znajdujących się na wschód od linii Sanu, można skutecznie w ramach już udzielonego kredytu wypłaty jak pod I i II, oraz dalsze na dokonanie już rozpoczętych inwestycyi, któreby wskutek wstrzymania odbudowy znacznie ucierpiały w substancji, lub gdyby z tego powodu gospodarstwo zostało w swym ruchu wstrzymane.

Odnosi się to przede wszystkim do rozpoczętych budowli, aby je ochronić przed wpływami atmosferycznymi (dachy), dalej na dokończenie tych budowli, które są najkonieczniejsze i służyć mają na pomieszczenie zarządcy majątku, służby — inwentarza żywego oraz krescencyi — wreszcie na zakupno tego najkonieczniejszego inwentarza żywego i martwego, bez którego dalsze prowadzenie gospodarstwa rolnego stałoby się niemożliwym.

Galicyjski Wojenny Zakład Kredytowy będzie wymagał od stron wyrażnych poświadczeń c. k. Starostwa, że konieczne warunki ad I, II, III zachodzą, i w tym celu prosi Galicyjski Wojenny Zakład Kredytowy, by c. k. Starostwo raczyło udzielić wyjaśnień zgłaszającym się stronom w myśl powyżej przytoczonego ministeryalnego reskryptu, oraz by c. k. Starostwo, wydając dotyczącą Swą opinię, stwierdzało wyraźnie, czy warunki powyższe zachodzą.

Galicyjski Wojenny Zakład Kredytowy.

Aby więc tym właścicielom obszarów dworskich na wschód od linii Sanu, którzy nie mają środków do poczynienia wydatków na inwestycje budowlane, a które po ich skutecznieniu i urzędowym skonstatowaniu Wojenny Zakład Kredytowy w myśl poprzednio podanego okólnika zwróci, udziela c. k. Namiestnictwo, C. o. G., aby umożliwić odbudowę, subwencji zwrotnych z wypłacić się mającej pożyczki.

Nad należytem użyciem tych subwencji na cele odbudowy czuwają dane ekspozytury budowlane, użyczając potrzebnych materiałów i gotówki na wypłatę robocizny.

Właściciel przed podjęciem zwrotnej subwencji musi złożyć na ręce Ekspozytury budowlanej deklarację do Wojennego Zakładu Kredytowego, którą zgadza się na asygnowanie pobranej tytułem subwencji zwrotnej z ostatniej raty pożyczki, wprost na ręce danej Ekspozytury budowlanej.

Zboże do zasiewu.

W sprawie zboża do siewu obowiązują obecnie następujące normy:

Zasadniczo ma każdy powiat pokryć własną produkcją zapotrzebowanie zboża siew-

nego, to znaczy, że potrzebujący nasion za zgłoszeniem się u właściwego komisyonera wojennego Zakładu obrotu zbożem nabywać je mogą bez wszelkich trudności. O ile jednak produkcja powiatu nie zdoła pokryć własnego zapotrzebowania, dostarcza nasion z innych powiatów filia Wojennego Zakładu obrotu zbożem. Wszystkie transakcje dotyczące tej sprawy ukończone być miały do 15 grudnia 1916.

Nadwyżki zboża zdanego do siewu magazynuje Namiestnictwo w wynajętych na ten cel magazynach, na pokrycie ewentualnych braków, któreby mogły okazać się z wiosną oraz dla okolic, położonych w obrębie linii bojowej, w których z wiosną uprawa będzie możliwą.

Zabezpieczenie kartofli do sadzenia oraz nasienia koniczyzny, buraków, łubinu, saradelli etc., jest w toku. Obrót nasieniem koniczyzny czerwonej został wprowadzić rozp. min. z dnia 24 XI 1916 dz. p. p. nr. 396 przekazany „Związkowi wojennemu obrotu nasieniem koniczyzny, niemniej jednak Namiestnictwo czyni starania o uzyskanie możliwych udogodnień w nabyciu i zabezpieczeniu jak największej ilości tego nasienia. Ponieważ wywóz łubinu z Galicyi zagrażał brakiem nasienia na zielone nawozy, Namiestnictwo wyjednało w ministerstwie spr. wewn. zajęcie całej produkcji krajowej na rzecz rolnictwa. Unormowanie wykupna i rozsprzedaży tego produktu nastąpi w najbliższej przyszłości. Przestrzeganie wszelkich zarządzeń, wydanych w celu zabezpieczenia zboża do siewu, poruczone mają Starostwa i komendy rejonowe.

Krajowa stacya doświadczalna dla badania szkodników zwierzęcych na roślinach.

Jednym ze skutków toczącej się wojny jest nadmierne rozmnożenie się rozmaitych szkodników, zagrażających bytowi lasów, niszczących nasze plody rolne.

By szkodniki te skutecznie tępić, potrzebem jest zapoznać się z okolicznościami ich pojawienia się i warunkami ich życia i mnożenia się.

Centrala dla odbudowy gospodarczej Galicyi, przystępuje do utworzenia stacyi doświadczalnej dla badania tych szkodników i to przy zakładzie zoologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, a kierownictwo tej stacyi powierza asystentowi zakładu Drowi Ludwikowi Sitowskiemu.